

Використання сучасних засобів комунікації дітьми дошкільного віку

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 29.04.2013 р. № 329 Центром науково-освітніх інновацій та моніторингу 22 травня 2013 року було проведено дослідження щодо вивчення стану використання сучасних засобів комунікації вихованцями ДНЗ м. Києва.

Тема дослідження

Використання сучасних засобів комунікації дітьми дошкільного віку

Об'єкт дослідження – освітній процес у дошкільних навчальних закладах.

Предмет дослідження – соціально-педагогічні умови використання сучасних засобів комунікації в ДНЗ/ШДС м. Києва.

Мета дослідження – вивчення стану використання сучасних засобів комунікації в ДНЗ/ШДС для забезпечення розвивального середовища.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що буде отримано інформацію про використання сучасних засобів комунікації дітьми дошкільного віку у ДНЗ/ШДС, а також про можливі нагальні потреби дошкільних навчальних закладів освіти м. Києва щодо упровадження ІКТ у навчально-виховний процес.

Отримані статистичні та аналітичні дані допоможуть скоригувати навчально-виховний процес освітніх закладів з питань доцільності використання ІКТ у дошкільному віці, підвищення комп'ютерної грамотності учасників навчально-виховного процесу, застосування комп'ютерних навчальних розвивальних програм, профілактики комп'ютерної залежності, попередження негативного впливу комп'ютера на психічне і фізичне здоров'я дошкільнят. Результати дослідження та аналітичні висновки допоможуть адміністрації навчальних закладів, практичним психологам,

вихователям в організації роботи з дітьми 6-7 річного віку та їхніми батьками.

Характеристика інструментарію дослідження

Для реалізації мети дослідження та різнобічного вивчення проблеми розроблено дві анкети: анкету для вихователя, анкету для батьків.

Метою запитань анкет було одержання інформації про: стан впровадження сучасних засобів комунікації у навчально-виховний процес ДНЗ (ШДС); забезпеченість ДНЗ (ШДС) сучасними засобами комунікації; ставлення батьків вихованців до упровадження сучасних засобів комунікації у навчально-виховний процес ДНЗ (ШДС); телевізійні уподобання дошкільнят; час спілкування батьків зі своєю дитиною; заходи для розвитку своєї дитини, що здійснюють батьки; обізнаність респондентів щодо норм роботи дошкільнят за комп'ютером; наявність у дошкільнят негативних проявів після занять за комп'ютером; профілактичну роботу щодо запобігання негативних проявів у дошкільнят після занять за комп'ютером; чинники, що сприяють підвищенню ефективності використання інформаційно-комунікаційних технологій у ДНЗ (ШДС).

Результати дослідження

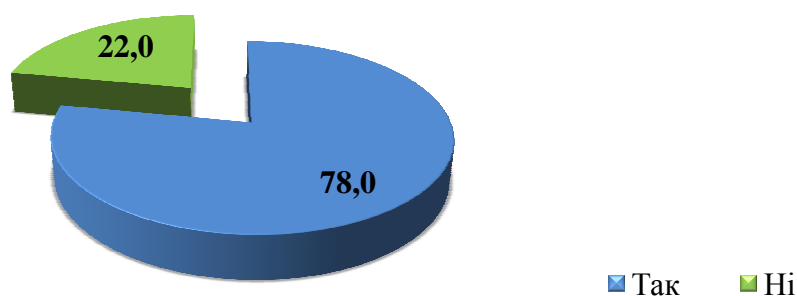
1. Стан упровадження сучасних засобів комунікації у дошкільних навчальних закладах м. Києва

У більшості дошкільних навчальних закладів м. Києва (78%) використовуються інформаційно-комунікаційні технології, здебільшого для забезпечення діяльності адміністрації і методичних потреб вихователів. Більшість ДНЗ/ШДС не забезпечені інтерактивними дошками, планшетами, проекторами.

Половина ДНЗ/ШДС використовує інформаційно-комунікаційні технології три і більше років.

Вихователі застосовують комп'ютерну техніку у роботі з дітьми здебільшого для розвитку їхніх психічних процесів, рідше – для формування навчальних умінь, навичок, діагностики.

Розподіл відповідей вихователів на запитання: «Чи у Вашому ДНЗ (ШДС) використовуються в навчально-виховному процесі інформаційно-комунікаційні технології?», (у відсотках)

2. Чинники, що сприяють залученню дітей дошкільного віку до занять з комп'ютерною технікою

Загалом усі респонденти дослідження позитивно ставляться до упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес дошкільних навчальних закладів. До 70% респондентів вважають, що дитину потрібно навчати користуватися комп'ютером з дошкільного віку.

У більшості київських сімей (72%), де є 5-7-річні дошкільники, є персональний комп'ютер, у половини – ноутбук. Більшість батьків не тільки самі користуються комп'ютерними засобами, але й залучають своїх дітей до користування нею.

Комп'ютерна техніка вдома використовується для розумового розвитку та розваг дитини, а також для прослуховування музики, малювання, пошуку навчальної інформації в Інтернеті, спілкування по Скайпу з близькими, корекції зору. Половина дітей віком 5-7 років удома не користується Інтернетом, більше третини користуються сторінками, призначеними для

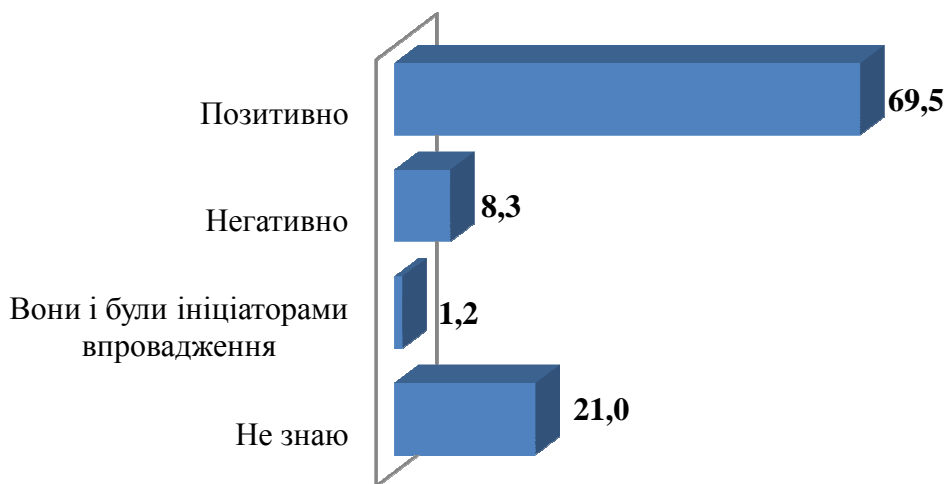
дітей. Більшість батьків (65%) вважають комп'ютерні ігри корисними для розвитку їхньої дитини.

Вихователі та батьки вихованців намагаються проводити профілактичну роботу з дітьми, розповідаючи про негативні наслідки надмірного перебування за комп'ютером. Третина вихователів постійно проводять вправи для профілактики зорової та статичної втоми.

Більшість батьків (80%) педагогічно правильно чинять у ситуаціях прояву дитячої протидії їхнім спробам припинити комп'ютерні ігри: знаходять компромісне рішення чи переключають увагу дитини на інший вид діяльності.

Більшість респондентів після занять за комп'ютером не спостерігають у дошкільнят проявів, які можуть бути ознаками комп'ютерної залежності.

Розподіл відповідей батьків вихованців на запитання: «Як батьки вихованців ставляться до впровадження інформаційно-комунікаційних технологій?», (у відсотках)

3. Чинники, що перешкоджають залученню дітей дошкільного віку до занять з комп'ютерною технікою

Утруднюють процес комп'ютеризації дошкільних навчальних закладів такі чинники: відсутність нормативно-правового забезпечення з питань інформаційно-комп'ютерного забезпечення ДНЗ; низький рівень

матеріально-технологічного забезпечення сучасної дошкільної освіти; недостатнє укомплектування дошкільних закладів спеціальними меблями для роботи дітей за комп'ютером; низький рівень фахової підготовки вихователів з питань інформаційних технологій; недостатня обізнаність батьків із санітарно-гігієнічними нормами, правилами організації занять дітей за комп'ютером.

Зазначені чинники призводять до таких наслідків і ситуацій: більшість респондентів не знають, скільки часу 5-7-річні діти можуть перебувати за комп'ютером; тільки половина респондентів обізнана, що безпечна відстань, на якій повинен бути розміщений монітор комп'ютера від очей дитини, – 40-80 см.; час перебування дітей за комп'ютером, як правило, перевищує допустиму норму; педагоги-дошкільники зазвичай під час занять використовують, традиційні засоби комунікації (DVD програвач, телевізор, відеомагнітофон); третина батьків застосовують заходи, що дозволяють убезпечити дитину від негативного впливу Інтернету, тільки близько 16% батьків використовують програмне забезпечення для контролю Інтернет-ресурсів, що відвідує дитина; контроль за якістю візуальної, аудіальної інформації здійснює приблизно 50% батьків; більшість батьків вихованців самостійно знаходять інформацію щодо правил користування комп'ютерною технікою; майже половина дошкільників (47%) чинить супротив спробам батьків заборонити їм грати в комп'ютерні ігри; кожен десятий батько помічав за своєю дитиною зв'язок між користуванням дитиною комп'ютером і підвищенням у неї роздратованості, агресії, порушення сну, погіршення зору.

Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що питання залучення дітей дошкільного віку до комп'ютерної техніки, має як позитивні, так і негативні наслідки. Тому дане питання вимагає прискіпливого розгляду педагогами, батьками, громадськістю; потребує вивчення фахівцями, науковцями, дотичними до дошкільної освіти. Передусім це стосується напрацювання законодавчих ініціатив щодо застосуванню ІКТ в дошкільних

навчальних закладах. Не менш важливим напрямом, що дозволить ефективно вирішити це питання, є організація пропедевтичної роботи з вихователями, батьками з питань підвищення їхньої комп'ютерної грамотності.

Розподіл відповідей вихователів на запитання: «Що необхідно змінити для більш ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій у ДНЗ (ШДС)?», (у відсотках)

